

PROGRAMA
Pentru definitivarea în învățământ

Specializarea: **Psihosociologie**

Condiții pentru prezentarea la examenul de definitivare:

- Licența în psihosociologie (specializarea înscrisă pe diplomă)
- Vechimea în învățământ conform prevederilor legale

Obiectivele programei :

- Cunoașterea problematicii actuale a psihosociologiei (sau a psihologiei sociale, cum mai este denumit domeniul interdisciplinar de studiu a interacțiunii individ-societate);
- Cunoașterea orientărilor teoretice pe plan mondial ale psihosociologiei;
- Familiarizarea cu cercetările psihosociologice din România;
- Identificarea aspectelor psihosociologice ale tranziției și integrării României în structurile europene și euroatlantice;
- Sublinierea aspectelor aplicative, educativ-formative ale psihosociologiei.

Tematica

1. Psihosociologia – domeniu de studiu interdisciplinar

- Diferitele moduri de definire (înțelegere) a psihosociologiei (psihologiei sociale);
- Psihologie socială versus psihosociologie;
- Câmpul de studiu al psihosociologiei;
- Psihosociologia în noul context european.

2. Constituirea și evoluția psihosociologiei pe plan mondial și în România

- Etapizarea psihosociologiei: puncte de vedere;
- Preistoria psihosociologiei;
- Primele cercetări experimentale;
- Perioada clasică a psihosociologiei;
- Psihosociologia modernă;
- Psihosociologia azi.

3. Personalitate și societate

- Personalitatea și sistemul rol-statusurilor sociale;
- Noțiunea de “Self”;

- Percepția și prezentarea “self”-ului în societate;
- Personalitate și societate în tranziție.

4. Personalitatea și grupul social

- Noțiunea de “grup” în psihosociologie;
- Tipuri de grupuri sociale;
- Structura și dinamica grupurilor;
- Socializarea în grupurile sociale.

5. Comportamentul agresiv și comportamentul prosocial

- Noțiunea de “comportament”;
- Definirea și explicarea teoretică a agresivității;
- Definirea și explicarea teoretică a comportamentului prosocial;
- Cercetări psihosociologice experimentale privind comportamentele agresiv și prosocial.

6. Conflict și cooperare între indivizi și grupuri sociale

- Noțiunile de “conflict” și “cooperare” în psihosociologie;
- Teorii privind relațiile interpersonale și intergrupale;
- Multiculturalismul și educația multiculturală.

7. Conformare, complianța și obediența

- Conținutul noțiunilor de conformare, complianța și obediența în psihosociologie;
- Formarea normelor sociale;
- Teorii și cercetări psihosociologice concrete privind conformarea și obediența;
- Conformare și obediența în societățile totalitare și în societățile democratice.

8. Atracția interpersonală, iubirea și comportamentul sexual

- Teorii psihosociologice privind atracția interpersonală;
- Ce se înțelege prin iubire?
- Comportamentul sexual: evoluția studiilor privind comportamentul sexual;
- Semnificația educativă a studiilor psihosociologice în acest domeniu.

9. Comportamentul colectiv și manipularea comportamentală

- Definirea și tipurile de comportamente colective;
- Teorii privind emergența comportamentelor colective;
- Ce se înțelege prin manipulare comportamentală?
- Sporirea rezistenței față de tentativele de manipulare comportamentală: formarea elevilor în spiritul independenței comportamentale.

10. Comunicarea interpersonală și intergrupuri

- Teoriile comunicării;
- Comunicarea verbal: cercetări psihosociologice;
- Comunicarea nonverbală: specificul ei;
- Sporirea competenței de comunicare și efectele psihosociale ale comunicării optime între indivizi și grupuri umane.

11. Zvonurile și persuasiunea

- Ce se înțelege prin zvon?
- Structura și emergența zvonurilor;
- Teorii ale zvonului;
- Persuasiunea: note definitorii, factori și condiții;
- Educația pentru sporirea rezistenței față de zvonuri.

12. Atitudinile sociale și schimbarea atitudinală

- Noțiunea de “atitudine socială”;
- Structura și funcțiile atitudinilor sociale;
- Relația atitudine - comportament: pot prezice atitudinile comportamentale?
- Teorii psihosociologice ale schimbării atitudinale;
- Schimbare socială și schimbare atitudinală în România postdecembristă.

13. Prejudecățile și discriminarea socială

- Conținutul noțiunilor de “prejudecată” și de “discriminare socială”;
- Relația dintre stereotipurile sociale și prejudecăți.
- Procesarea informației și stereotipizarea;
- Aspecte psihosociale ale antisemitismului, xenofobiei și rasismului.

14. Reprezentările sociale

- Ce se înțelege prin noțiunea de “reprezentare socială”?
- Caracteristicile obiectelor generatoare de reprezentări sociale;
- Tipuri de reprezentări sociale: cercetări psihosociale concrete;
- Reprezentări sociale și cognitie socială.

15. Identitatea personală și identitatea socială

- Noțiunea de “identitate” în psihosociologie;
- Identitatea culturală, etnică și națională;
- Reprezentarea socială a identității naționale a românilor: cercetări psihosociologice concrete;
- Educația pentru acceptarea diversității etnice și culturale și pentru demnitate personală și națională.

Bibliografie

1. Bourhis , R.Y. și Leyens, J., -Ph. (coord.), Stereotipuri, discriminare și relații intergrupuri, Iasi, Editura Polirom,
2. Chelcea, Septimiu, Personalitate și societate în tranziție, Bucuresti, Editura Stiințifică și Tehnică S.A.,1994.
3. Chelcea, Septimiu (coord.) , Memorie socială și identitate națională, București, Editura I.N.I.,1998.
4. Chelcea, Septimiu, Un secol de psihosociologie, București, Editura , I.N.I., 1999.
5. Doise, Willem, Deschamps, Jean-Claude și Mugny, Gabriel, Psihologie socială experimentală, Iasi, Editura Polirom 1996.
6. Drozda-Senkowska, Ewa, Psihologie socială experimentală, Iasi, Editura Eurocart, 1999.
7. Eysenck, Hans și Eysenck, Michael, Descifrarea comportamentului uman, Bucuresti, Editura Teora,1998.
8. Kapferr, J.-Noel, Zvonurile, Bucuresti, Editura Humanitas, 1993.

9. Moscovici, Serge, Psihologia socială sau mașina de fabricat zei, Iasi, Editura Universitatii "Al.I. Cuza", 1998.
10. Moscovici, Serge (coord.), Psihologia socială a relațiilor cu ceilalți, Iasi, Editura Polirom, 1998.
11. Neculau, Adrian (coord.), Psihosociologia câmpului social: reprezentările sociale, Bucuresti, Editura Stiința și Tehnica S.A., 1995.
12. Neculau, Adrian (coord.), Psihologie socială. Aspecte contemporane, Iasi, Editura Polirom, 1996.
13. Neculau, Adrian si Ferreol, Gilles (coord.) , Minoritari, marginali, excluși, Iasi, Editura Polirom, 1996.
14. Radu, Ioan, Iliut, Petre și Matei, Liviu, Psihologie sociala, Cluj-Napoca, Editura EXE S.R.L., 1994.
15. Sanitioso, Rasyd Bo, Brown, Mark M. si Lungu, Ovidiu, Cogniție socială, Iași, Editura Euroart, 1999.
16. x x x Revista "Psihologie socială", nr.1, 2, 3, 4/1999, Universitatea "Al.I. Cuza", Iasi, Editura Polirom.